
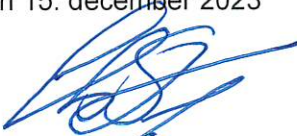

Anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget mv. tages i anvendelse. I medfør af lovens § 20, stk. 3, skal de anmeldte forhold opfylde kravene i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed. I denne anmeldelse forstås ved livsforsikringsselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
Den 15. december 2023
Livsforsikringsselskabets navn
PensionDanmark Pensionsforsikringsaktieselskab
Overskrift
Livsforsikringsselskabet skal angive en præcis og sigende titel på anmeldelsen.
Opdatering af markedsværdigrundlag
Resumé
Livsforsikringsselskabet skal udarbejde et resumé, der giver et fyldestgørende billede af anmeldelsen.
Anmeldelsen vedrører en præcisering af markedsværdigrundlaget, så det fremgår med større tydelighed at værdien af de garanterede ydelser beregnes ved brug af en tilstandsmodel.
Lovgrundlaget
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilket/hvilke nr. i lovens § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.
Anmeldelsen vedrører § 20, stk. 1, nr. 2) grundlaget for beregning af forsikringspræmier, tilbagekøbsværdier og fripolicer samt nr. 6) grundlaget for beregning af livsforsikringshensættelser såvel for den enkelte forsikringsaftale som for selskabet som helhed.
Ikrafttrædelse
Livsforsikringsselskabet skal angive datoen for anmeldelsens ikrafttrædelse.
Anmeldelsen træder i kraft den 31. december 2023.
Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken tidligere anmeldelse eller hvilke tidligere anmeldelser denne anmeldelse ophæver eller ændrer.
Anmeldelsen ændrer anmeldelsen af 19. december 2018 "Markedsværdigrundlag PKAD".
Angivelse af forsikringsklasse
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.
Anmeldelsen vedrører forsikringsklasse I.
Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang af de anmeldte forhold
Livsforsikringsselskabet skal angive anmeldelsens indhold med analyser, beregninger mv. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.
Der er ingen beregningsmæssige ændringer i beregningen af de forsikringsmæssige hensættelser ved det anmeldte, men alene en præcisering og opdatering af markedsværdigrundlaget, så det fremgår, hvordan beregningen af nutidsværdien af de garanterede ydelser beregnes.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne   Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.   Der er ingen juridiske konsekvenser for forsikringstagerne.
Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne   Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske konsekvenser for de enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.   Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og stk. 3-5.   Der er ingen økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne. Anmeldelsen vedrører alene hensættelserne opgjort til markedsværdi i regnskabet.
Redegørelse for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet   Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 7. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6 stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.   Der er ingen juridiske konsekvenser for selskabet.
Redegørelse for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet   Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.   Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 2, og stk. 6-7. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.   Der er ingen økonomiske og aktuariemæssige konsekvenser for selskabet.
Navn   Angivelse af navn   Susanne Østergaard Lundby
Dato og underskrift   Den 15. december 2023
Navn   Angivelse af navn   Claus Stampe
Dato og underskrift   Den 15. december 2023
Navn   Angivelse af navn
Dato og underskrift

Markedsværdigrundlag
31. december ~~2018~~2023

A: Forsikringsklasse I

Opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi tager udgangspunkt i Bekendtgørelse nr. [937-460 af 27. juli-maj 2015-2023](#) om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser med efterfølgende ændringer. Alle paragrafhenviisninger nedenfor er til denne bekendtgørelse.

Livsforsikringshensættelserne opgøres som summen af [nutidsværdien af](#) de garanterede ydelser, individuelt bonuspotentiale, kollektivt bonuspotentiale og risikomargen. Det individuelle og kollektive bonuspotentiale opgøres efter finansiering af risikomargen.

Principperne for beregning af [aktiver og passiverværdien af de garanterede ydelser](#) tager udgangspunkt i selskabets anmeldte tekniske grundlag for forsikringsklasse I, idet satser og parametre til brug for beregningerne er anført i selskabets anmeldte, gældende satsbilag vedrørende markedsværdigrundlag for forsikringsklasse I.

Det bemærkes, at forsikringsdele under forsikringsklasse I (bortset fra gruppelevsforsikringer) er omfattet af ret til bonus.

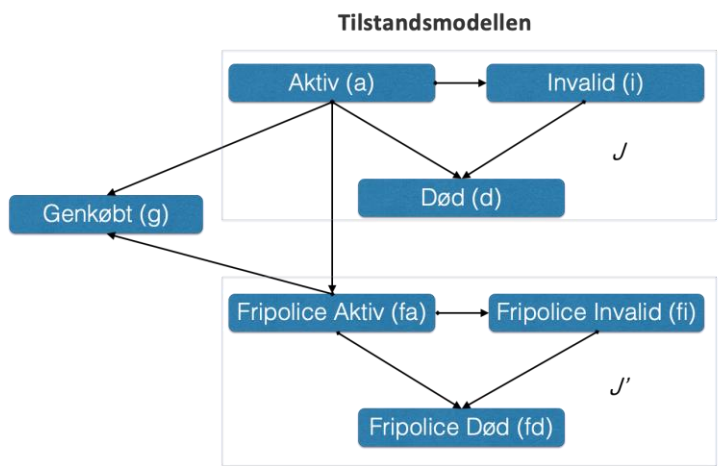
Herfra er dog undtaget en gruppe medlemmer af den tidligere firmapensionskasse Pensionskassen for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark (PKAD). For denne gruppe er individuelt og kollektivt bonuspotentiale nul. Garanterede ydelser for denne gruppe af medlemmer opgøres med udgangspunkt i renten angivet i satsbilaget til dette grundlag og med fradrag af satsen for forventet årlig regulering af tilsagnet jf. satsbilaget.

Herfra er derudover undtaget en gruppe medlemmer i det tidligere Arbejderbevægelsens Pensionskasse (APK), hvis pensionstilsagn indeholder løfter om garanteret regulering i forhold til udviklingen i et givet løn- og pristal. Garanterede ydelser for denne gruppe af medlemmer opgøres med udgangspunkt i renten angivet i satsbilaget til dette grundlag med fradrag af satsen for forventet fremtidig årlig regulering af tilsagnet, jf. satsbilaget.

A.1: Værdien af de garanterede ydelser

For hver livsforsikrings- og investeringskontrakt bestemmes garanterede ydelser, jf. bekendtgørelsens bilag 1 nr. [4349](#), som [nutidsværdien af bedste skøn af de forventede betalingsstrømme for den enkelte kontrakt](#).

[Betalingsstrømme beregnes i en 7 tilstandsmodel:](#)

[I betalingsstrømmen indgår de forventede udbetalte ydelser, præmier, omkostninger samt forventede betalinger som følge af forsikringstagers udnyttelse af sine optioner for genkøb og fripolice, og disse summeres til værdien af de garanterede ydelser, når de tilbagediskonteres med rentekurven anmeldt i satsbilaget.](#)

(1)
$$V_x^G = Y_x^G P_x^M - \pi_x A_x^M + PV_x(O^M)$$

Værdien af de samlede garanterede ydelser opgøres herefter til:

$$(21) \quad V^G = \sum_{x \in I} V_x^G + RBNS$$

Elementerne i (1) fastsættes under følgende forudsætninger:

~~Y_x^G er den garanterede ydelse hørende til livsforsikrings- og investeringskontrakten uden hensyntagen til fremtidig regulering som følge af bønustilskrivning.~~

~~P_x^M er nutidsværdien af en kroners ydelse.~~

~~A_x^M er nutidsværdien af en kroners præmie.~~

~~P_x^M og A_x^M er beregnet ud fra de bedst mulige skøn over de involverede forsikringsrisici, hvor der er taget hensyn til genkøb og fripolice, den såkaldte 7-tilstandsmodel, jf. § 66 stk. 1. De anvendte sats er angivet i det tilhørende satsbilag. For PKAD gælder, at P_x^M desuden beregnes under hensyntagen til den i pensionregulativet fastsatte modregning for folkepension.~~

~~π_x er den aftalte fremtidige præmie hørende til den garanterede ydelse.~~

~~$PV_x(O^M) = A_x^{MV} \cdot P(\text{omk}^{MV})$ er nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration af kontrakten.~~

~~omk^{MV} er det bedst mulige skøn over de samlede omkostninger, som et medlem gennemsnitligt forventes at kunne administreres for under de vilkår, der er gældende på markedet jf. § 66 stk. 1, 3).~~

~~$P(\text{omk}^{MV})$ angiver kontraktens andel af de samlede omkostninger, som et medlem gennemsnitligt forventes at kunne administreres for under de vilkår, der er gældende på markedet. De samlede omkostninger deles forholdsmæssigt mellem medlemmets opsparingskontrakter, hvorfor den enkelte kontrakts andel af de samlede omkostninger varierer.~~

~~For medlemmer af gruppen PKAD gælder:~~

~~Samme omkostningssats benyttes for alle medlemmer. Det betyder, at nutidsværdien af de faktiske omkostninger hørende til den fremtidige administration af forsikringsaftalen fastsættes som en sats tilbagediskonteret med passivet for en straks begyndende livsvarig livrente (benævnt $P_x^{M,210}$). Dette passiv beregnes med samme risikointensiteter og med samme diskonteringsrente som de øvrige beregnede nutidsværdier:~~

$$PV_x(O^M) = O \cdot P_x^{M,210}$$

~~Satsen O er angivet i satsbilag til markedsværdigrundlaget.~~

Elementerne i (2) fastsættes under følgende forudsætninger. Hvor:

- V_x^G er nutidsværdien af de garanterede ydelser for livsforsikrings- og investeringskontrakt x_7 jævnfør (1).

- *RBNS* er en solidarisk hensættelse til dækning af fremtidige ydelser foranlediget af indtrufne forsikringsbegivenheder.
Selskabets risikodækninger på forsikringsklasse I undtaget forsikringer tegnet på P66 4,25% tegnes under gruppelevsordningen, hvor der foretages særskilt hensættelse til dækning af fremtidige ydelser foranlediget af indtrufne forsikringsbegivenheder.
For forsikringer tegnet på P66 4,25% er dækningen af fremtidige ydelser foranlediget af allerede indtrufne begivenheder indregnet under erstatningshensættelserne. *RBNS* sættes derfor til 0.

A.2: Individuelt bonuspotentiale

Det individuelle bonuspotentiale før finansiering af risikomargen opgøres som

$$(3) \quad IB^{\text{førRM}} = \sum_{x \in I} IB_x - AR - L\ddot{A}N - IB$$

hvor

$$(4) \quad IB_x = \text{maks}\{0; \bar{V}_x - V_x^G\}$$

idet $\bar{V}_x$ er værdien af den retrospektive hensættelse for kontrakten.

Det forventede fremtidige administrationsresultat er 0, idet det er en del af selskabets anmeldte overskudspolitik løbende at fastsætte satser for omkostninger, så indtægter og udgifter er i balance. Derfor sættes *AR* til 0.

L\ddot{A}N - IB er lånet i det individuelle bonuspotentiale. Lånet opgøres i forbindelse med regnskabsafleggelsen.

~~Selskabet benytter ikke muligheden for modregning af negative og positive bonuspotentiale på fripolicydelser for forsikringsdele, hvor der benyttes unisex intensiteter.~~

Det individuelle bonuspotentiale efter finansiering af risikomargen opgøres som

$$(5) \quad IB = \text{Maks}(0, \sum_{x \in I} IB_x - RM) \quad \underline{IB = \sum_{x \in I} IB_x - RM}$$

Det individuelle bonuspotentiale opgøres og behandles for hver investeringsgruppe.

For medlemmer af gruppen PKAD gælder, at det individuelle bonuspotentiale er nul.

A.3: Risikomargen

Risikomargen fastsættes for hver investeringsgruppe og gruppelev i henhold til EØS-forordningen på følgende måde:

$$(6) \quad \text{Risikomargen} = \text{CoC} \cdot \sum_{t \geq 0} (\text{SCR}(t) / (1+r_{t+1})^{t+1}),$$

hvor *SCR(t)* betegner solvenskapitalkravet indeholdende forsikringsrisici, ikke-afdækningsbare markedsrisici og operationelle risici efter *t* år, *r_{t+1}* er renten fastsat i satsbilaget og *CoC* er kapitalomkostningsprocenten fastsat i satsbilaget.

I beregningen benyttes en simplifikation, således, at risikomargen (RM) beregnes som

$$(7) \quad RM = CoC \cdot SCR(0) \cdot \sum_{t \geq 0} VM(t) / VM(0) \cdot (1+r_{t+1})^{-(t+1)},$$

hvor $VM(t)$ er bestemt som $V^G(t)$. [Risikomargen for måned m beregnes på baggrund af solvenskapitalkravet SCR\(0\) for måned m-1.](#)

Risikomargen finansieres inden for hver investeringsgruppe af det individuelle bonuspotentiale og dernæst af det kollektive bonuspotentiale. Har en investeringsgruppe ikke nok bonuspotentialer (individuel og kollektiv) til at finansiere risikomargen, finansieres den resterende del (evt. hele risikomargen) af egenkapitalen.

C: Forsikringsklasse III

Forsikringsdele under forsikringsklasse III er ikke omfattet af ret til bonus. Forpligtelserne håndteres regnskabsmæssigt som beskrevet i § [6769](#), stk. [45](#).

D: Fortjenstmargen

Der regnes ikke med fortjenstmargen, idet

- > der ifølge overskudspolitikken for forsikringsklasse I opkræves et risikotillæg som afspejler den risiko, som egenkapitalen løber.
- > satser på forsikringsklasse III og i gruppeliv fastsættes i en forventning om, at skabe et resultat i balance set over en årrække.

Markedsværdigrundlag
31. december 2023

A: Forsikringsklasse I

Opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi tager udgangspunkt i Bekendtgørelse nr. 460 af 2. maj 2023 om finansielle rapporter for forsikringselskaber og tværgående pensionskasser med efterfølgende ændringer. Alle paragrafhenvisninger nedenfor er til denne bekendtgørelse.

Livsforsikringshensættelserne opgøres som summen af nutidsværdien af de garanterede ydelser, individuelt bonuspotentiale, kollektivt bonuspotentiale og risikomargen. Det individuelle og kollektive bonuspotentiale opgøres efter finansiering af risikomargen.

Principperne for beregning af værdien af de garanterede ydelser tager udgangspunkt i selskabets anmeldte tekniske grundlag for forsikringsklasse I, idet satser og parametre til brug for beregningerne er anført i selskabets anmeldte, gældende satsbilag vedrørende markedsværdigrundlag for forsikringsklasse I.

Det bemærkes, at forsikringsdele under forsikringsklasse I (bortset fra gruppelevsforsikringer) er omfattet af ret til bonus.

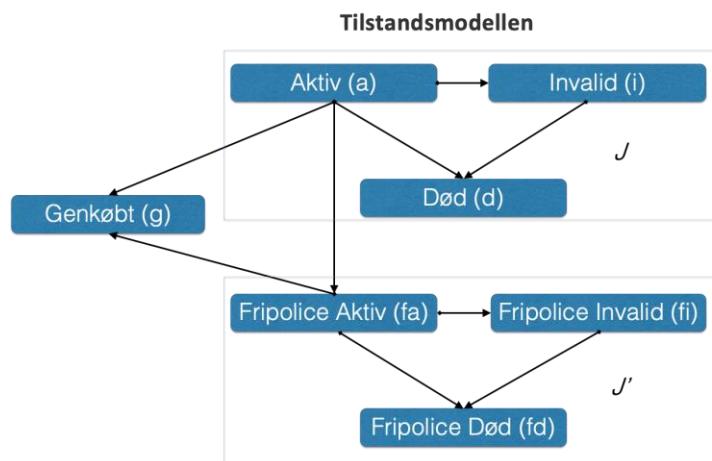
Herfra er dog undtaget en gruppe medlemmer af den tidligere firmapensionskasse Pensionskassen for Kvindeligt Arbejderforbund i Danmark (PKAD). For denne gruppe er individuelt og kollektivt bonuspotentiale nul. Garanterede ydelser for denne gruppe af medlemmer opgøres med udgangspunkt i renten angivet i satsbilaget til dette grundlag og med fradrag af satsen for forventet årlig regulering af tilsagnet jf. satsbilaget.

Herfra er derudover undtaget en gruppe medlemmer i det tidligere Arbejderbevægelsens Pensionskasse (APK), hvis pensionstilsagn indeholder løfter om garanteret regulering i forhold til udviklingen i et givet løn- og pristal. Garanterede ydelser for denne gruppe af medlemmer opgøres med udgangspunkt i renten angivet i satsbilaget til dette grundlag med fradrag af satsen for forventet fremtidig årlig regulering af tilsagnet, jf. satsbilaget.

A.1: Værdien af de garanterede ydelser

For hver livsforsikrings- og investeringskontrakt bestemmes garanterede ydelser, jf. bekendtgørelsens bilag 1 nr. 49, som nutidsværdien af bedste skøn af de forventede betalingsstrømme for den enkelte kontrakt.

Betalingsstrømme beregnes i en 7 tilstandsmodel:

I betalingsstrømmen indgår de forventede udbetalte ydelser, præmier, omkostninger samt forventede betalinger som følge af forsikringstagers udnyttelse af sine optioner for genkøb og fripolice, og disse summeres til værdien af de garanterede ydelser, når de tilbagediskonteres med rentekurven anmeldt i satsbilaget.

Værdien af de samlede garanterede ydelser opgøres til:

$$V^G = \sum_{x \in I} V_x^G + RBNS$$

Hvor:

- V_x^G er nutidsværdien af de garanterede ydelser for livsforsikrings- og investeringskontrakt x.
- $RBNS$ er en solidarisk hensættelse til dækning af fremtidige ydelser foranlediget af indtrufne forsikringsbegivenheder.
Selskabets risikodækninger på forsikringsklasse I undtaget forsikringer tegnet på P66 4,25% tegnes under gruppelivsordningen, hvor der foretages særskilt hensættelse til dækning af fremtidige ydelser foranlediget af indtrufne forsikringsbegivenheder.
For forsikringer tegnet på P66 4,25% er dækningen af fremtidige ydelser foranlediget af allerede indtrufne begivenheder indregnet under erstatningshensættelserne. $RBNS$ sættes derfor til 0.

A.2: Individuelt bonuspotentiale

Det individuelle bonuspotentiale før finansiering af risikomargen opgøres som

$$IB^{førRM} = \sum_{x \in I} IB_x - AR - L\dot{A}N - IB$$

hvor

$$IB_x = maks\{0; \bar{V}_x - V_x^G\}$$

idet $\bar{V}_x$ er værdien af den retrospektive hensættelse for kontrakten.

Det forventede fremtidige administrationsresultat er 0, idet det er en del af selskabets anmeldte overskudspolitik løbende at fastsætte satser for omkostninger, så indtægter og udgifter er i balance. Derfor sættes AR til 0.

$L\dot{A}N - IB$ er lånet i det individuelle bonuspotentiale. Lånet opgøres i forbindelse med regnskabsafleggelsen.

Det individuelle bonuspotentiale efter finansiering af risikomargen opgøres som

$$IB = Maks(0, \sum_{x \in I} IB_x - RM)$$

Det individuelle bonuspotentiale opgøres og behandles for hver investeringsgruppe.

For medlemmer af gruppen PKAD gælder, at det individuelle bonuspotentiale er nul.

A.3: Risikomargen

Risikomargen fastsættes for hver investeringsgruppe og gruppeliv i henhold til EØS-forordningen på følgende måde:

$$\text{Risikomargen} = \text{CoC} \cdot \sum_{t \geq 0} (\text{SCR}(t) / (1+r_{t+1})^{t+1}),$$

hvor SCR(t) betegner solvenskapitalkravet indeholdende forsikringsrisici, ikke-afdækningsbare markedsrisici og operationelle risici efter t år, r_{t+1} er renten fastsat i satsbilaget og CoC er kapitalomkostningsprocenten fastsat i satsbilaget.

I beregningen benyttes en simplifikation, således, at risikomargen (RM) beregnes som

$$\text{RM} = \text{CoC} \cdot \text{SCR}(0) \cdot \sum_{t \geq 0} \text{VM}(t) / \text{VM}(0) \cdot (1+r_{t+1})^{-(t+1)},$$

hvor VM(t) er bestemt som $V^G(t)$. Risikomargen for måned m beregnes på baggrund af solvenskapitalkravet SCR(0) for måned m-1.

Risikomargen finansieres inden for hver investeringsgruppe af det individuelle bonuspotentiale og dernæst af det kollektive bonuspotentiale. Har en investeringsgruppe ikke nok bonuspotentialer (individuel og kollektiv) til at finansiere risikomargen, finansieres den resterende del (evt. hele risikomargen) af egenkapitalen.

C: Forsikringsklasse III

Forsikringsdele under forsikringsklasse III er ikke omfattet af ret til bonus. Forpligtelserne håndteres regnskabsmæssigt som beskrevet i § 69, stk. 5.

D: Fortjenstmargen

Der regnes ikke med fortjenstmargen, idet

- > der ifølge overskudspolitikken for forsikringsklasse I opkræves et risikotillæg som afspejler den risiko, som egenkapitalen løber.
- > satser på forsikringsklasse III og i gruppeliv fastsættes i en forventning om at skabe et resultat i balance set over en årrække.